گزارش

بررسی «آرمان ملی» از تحلیل‌های اعتمادسوز برخی نمایندگان:

آقای ذوالنوری، مخالفان شما بیگانگان یا ضد میهن نیستند!

آرمان ملی- امید کاجیان: هژار اتفاقات اخیر اصفهان ما کدهای زیادی داریم که نشان می‌دهد طراحی پشت صحنه این حرکات توسط بیگانگان انجام شده و متأسفانه در مقطعی توانستند بعضی‌ها را با خودشان همراه کنند.» جنس این حرف‌های مجتبی ذوالنوری نماینده مجلس البته که از دید خیلی‌ها نخ نما شده و تکراری است، بسیاری به این ادبیات آشنایی دارند.ادبیاتی که هدفش ندیدن بخش قابل توجهی از مردم و واقعیاتی است که در کشور می‌گذرد و شوریختانه برخی مقامات، غرق شده در اینگونه شعارهای نمایشی، نمی‌خواهند آنچه که در همه این سال‌ها بر مردم گذشت و آنچه که آنها نادیده گرفته‌اند را ببینند. در این سال‌ها البته بر خی مسئولان چاره کار را در تداوم همین امر هم می‌بینند، اینکه خودی‌ها مردم ایران هستند و غیر خودی‌ها از بیگانگان و فریب خورده‌ها و کسانی که حساب‌شان از مردم جداست. شاید ایراد اصلی همه این سال‌ها در این باشد که تعریف برخی از مردم متفاوت بوده است و البته اینگونه جا انداخته‌اند که اگر کسی اندکی از مطالبات صنفی خود فراتر برود، هم دیگر جزء مردم نیست چون یا ما نیست(!) عدهای از آن این اصل را دارند که اگر قوانین شان پذیرفته نمی‌شوند حتی اگر قوانین اشتباه باشند پس مخالفان این قوانین، دشمن هستند و بیگانه و فریب خورده. تصورات امثال ذوالنوری را می‌توان در همان اظهارات مجری زنی دید که در تلویزیون می‌گفت: «اگر کسی اعتقاد -اعتقادات از جنس آن خانم مجری - ندارد، جمع کند از ایران برود. برود همان جاهایی که همان رفاه و همان مدل زندگی را دارد و اگر اعتقاد دارید به نظرم باید جدی به میدان بیایید. به نظرم امروز نشان دادیم که همه ما ایرانیان به یک مدل زندگی ساختوراسه احتیاج داریم.» بادرست مانند ظریف-وزیر خارجه پیشین ایران که از قول مردم و مشکلاتی که داشتند، می‌گفت: «ما خودمان انتخاب کردیم که چه دیگری زندگی کنیم.» امروز امثال ذوالنوری نه تنها حوادث اصفهان بلکه هر آنچه از این اتفاقات در این سال‌ها داشتند را نیز به حساب بیگانگان می‌گذارد. مسأله‌ای که به نظر می‌آید بزرگترین آفت‌ها برای شرایط سیاسی و سیاستمدار امروز کشور است. نگاهی که در همه ابعاد زندگی مردم ایران از مسائل و مشکلات اقتصادی و اجتماعی و... ریشه دوانده در واقع سر منشا و ریشه مشکلات کشور در همین نوع باور است. اینکه گروهی از مقامات، وطن پرستی را در اعتقاد به خودشان می‌دانند و بس. مقامات، نزاز همه چیز را باین مضمون دیده‌اند؛ «که هر آنچه ما (مقامات) می‌گوییم درست است و اگر کسی غیر از این می‌خواهد و غیر از این اعتقاد و باور دارد نه فقط اینکه از ما نیست بلکه از ایران و وطن نیست و دشمن است و بیگانه است و از این رو چون ما عالیجنابان مسئول(!) خیر همه را می‌خواهیم باید با این دست از آدم‌ها و عقاید به خلاف خودمان مبارزه کنیم و بعضا رخورد‌های سلبی داشته باشیم.» راهی که بخشی از ساختار کنونی کشور علی هم این سال‌ها به اشتباه یا به واسطه یا همواره اتخاذ داده است و البته که بر این طریق، پافشاری هم می‌کند و هر بار وضعیت بدتر و بدتر می‌شود. مردم ایران امروز قطعا که نسبت به سال‌های قبل آگاهتر شده‌اند و از این بابت اسباب رسانه‌های داخلی و سخنانی از جنس کلام ذوالنوری نه تنها مشکلی را حل نخواهد کرد، بلکه به فاصله و شکاف میان مردم و مقامات نیز روز به روز می‌افزاید. این در حالی است که اگر مسئولان به فکر تداوم جایگاه خود در عرصه سیاست کشور هستند، اتفاقا می‌بایست شکاف‌هایی که روز به روز بر مقدار آن نیز افزوده می‌شود را پر کنند نه آنکه با چنین بیانات سطحی و شعاری در کنار شانتاژهای همیشگی رسانه‌ای بر عمق آن نیز بیفزایند. آنها باید قبول کنند وقتی در جامعه‌ای اکثریت یک کشور برای انتخابات مجلس و ریاست جمهوری دیگر حاضر به انتخاب نه اصلاح‌طلب و نه اصولگرا نمی‌شود و ماندن در خانه را ترجیح می‌دهد، چه معنایی دارد؟ و نمی‌توان اکثریت این کشور را که با این عمل، مخالفت خود را بروبه کنونی را به نمایش گذاشته‌اند بازهم ضد میهن، فریب خورده یا از بیگانگان دانست. چرا در ایران نمی‌خواهیم بین مردم منتقد و ساختار قدرت، گفتمان برقرار کنیم؟ و حتی پا را از این امر فراتر بگذاریم و به سمت مذاکره قدرت سیاسی با منتقدان گام برداریم، تا چه زمان با واژگانی مانند وطن پرست و غیر وطن پرست می‌خواهیم برای هم خط و نشان بکشیم؟ و این روبه را ادامه دهیم؟ باید بدانیم شکل گیری این گفتمان و تعامل نه تنها نافع دادن و ترسیدن یکی از دیگری نیست بلکه نمادی از بلوغ و بهبود و رشد یافتگی است. وقتی در زمانهای هستیم که با طالبان بدون منتقد مذاکره می‌کنیم، چرا ما مذاکره با منتقدان و مردم ایران امکان‌پذیر نباشد و باز هم تابو بماند؟ شاید امروز وقت آن رسیده باشد که لااقل برای یکبار هم که شده به این تعامل به جای تقابل و حذف همدیگر فکر کنیم. به عنوان یک ایرانی نامیلی مشترک است. این فکر کردن هرچند بلندپروازانه و غیر عملیاتی و حتی از دید بسیاری خنده‌آور هم باشد اما اندیشیدن بلندپروازانه نه جرم است نه گناه.

دیدگاه

چه شد امارات ناگهان تغییر کرد؟

ادامه از صفحه اول / از تأثیرات گشایش روابط دیپلماتیک این کشور با رژیم صهیونیستی، افزایش فشار افکار عمومی جهان اسلام و از بین رفتن اعتبار این کشور و منزوی شدن آن در بین کشورهای اسلامی است مسأله‌ای که قطعا برای مقامات امارات مطلوبیت ندارد و می‌کوشند با گسترش روابط با کشورهای قدرتمند جهان اسلام همچون ایران و ترکیه، خود را از این دام برهانند و همچنان جایگاه خود را در بین کشورهای اسلامی حفظ کنند. در واقع، امارات متحده عربی در چند سال اخیر کوشیده است تصویری از یک کشور عملگرا و منفعت محور از خود به نمایش بگذارد و خود را بـه عنوان بازیگری مطرح کند که با همه طرف‌ها در منطقه در ارتباط بوده و در جستجوی منافع و توسعه تجارت و امنیت، روابط خارجی‌اش را در طیف وسیعی تعریف کرده که از محور مقاومت تا نزاع اویه در آن می‌گنجد. در این راستا این کشور بعد از توافقات سیاسی و اقتصادی اخیری که با مقامات رژیم صهیونیستی داشـته، تلاش می‌کند با نزدیک شـدن به ایران و سـوریه به عنوان کشورهای خط اول جبهه مقاومت و بهره‌برداری رسانه‌ای از آن، بازی دو سر بردی را برای خود طراحی کند و خود را از زیر بار فشار افکار عمومی جهان اسلام خارج نماید. وعده سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیاردی امارات به ترکیه‌ای که امروز در بحران اقتصادی و مشکل کاهش بی‌سابقه ارزش پول ملی غوطه‌ور اسـت نیز دقیقا با هدف گرفتن امتیازاتی متقابل از اردوغان، جلب حمایت این کشور و البته کاهش نفوذ اخوان المسلمین در ترکیه انجام می‌شود. بدین ترتیب، باید گفت رویکرد امارات در عرصه سیاست خارجی به معنای واقعی نظرات واقع گرایانه تبدیل شده که بر مبنای آنها دوست و دشمن دائمی برای کشورها وجود ندارد و تنها منافع ملی است که باید چراغ راهنمای مقامات تصمیم گیرنده در یک کشور باشد. هر چند این رویکرد ممکن است منافع امارات را تأمین کند و موقعیت منطقه‌ای این کشور را بهبود ببخشد، اما مقامات جمهوری اسلامی نیز در هماهنگی با سایر کشورهای منطقه به‌ویژه اعضای محور مقاومت، باید نشان دهند که ضمن استقبال از توسعه روابط منطقه‌ای، به اهداف پشت پرده این چراغ سبزها واقفند و بدون گرفتن امتیازات متقابل حاضر نیستند امارات و سایر کشورهای عربی را به مقامات‌دش نزدیک کنند.

صباح زنگنه در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

فضای مثبتی است؛ با آمریکا رودررو مذاکره کنید

مراقب شیطنت‌های انگلیس در مذاکرات باشید

فشار زندگی بر مردم سبب ایجاد عقلانیت در مذاکره کنندگان شده است

برجام ۲ در دستورکار مذاکرات قرار نخواهد داشت

جریان‌های سیاسی از تصمیمات عقلانی دولت حمایت می‌کنند

مذاکره‌کنندگان باید با طرافت از مذاکرات عبورکنند

احتمال به نتیجه رسیدن مذاکرات درکوتاه‌مدت وجود دارد

اولین کشور معترض به مذاکرات اسرائیل خواهد بود

مذاکره‌کنندگان از خسارت‌های بیشتر تحریم‌ها جلوگیری کنند

آرمان ملی- احسان انصاری: مذاکرات هسته‌ای در دو روز گذشته برگزار شد و طرفین به ارزیابی مواضع یکدیگر پرداختند. اتفاق مهمی که در این دو روز رخ داد این بود که ایران محتوای شش دور گذشته مذاکرات را پذیرفت و قرار شد همان رویکرد دنبال شود. از سوی دیگر مقامات ایران عنوان کردند که هدف ایران از مذاکرات جاری برداشته شدن تحریم‌هاست و آمریکا در صورت مشاهده اقدامات مؤثر ایران در انجام تعهدات خود به سمت لغو تحریم‌ها حرکت خواهد کرد. سیدابراهیم رئیسی نیز با تماس تلفنی با امانوئل مکرون واطمینان دهی به آمریکا و کشورهای اروپایی عنوان کرد در صورتی که آمریکا تحریم‌ها را بردارد ایران نیز به صورت کامل به تعهدات خود عمل خواهد کرد. به باور کارشناسان فضای مذاکرات در دو روز گذشته مثبت و سازنده ارزیابی می‌شود و این امیدواری وجود دارد که طرفین در نهایت به یک جمع‌بندی برای برداشته شدن تحریم‌های ایران دست پیدا کنند. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی روند مذاکرات صورت گرفته بین ایران و کشورهای غربی با دکتر صباح زنگنه تحلیل گر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. در ادامه ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

▶ ارزیابی شما از روند مذاکرات وین در دو روز گذشته به چه صورت است؟ آیا رویکردی که ایران در مذاکرات در پیش گرفته اقناع کننده بود؟

فضایی که بر مذاکرات غالب است نشان می‌دهد که روند رو به مثبت شدن است و امیدها نسبت به حاصل شدن نتیجه در مذاکرات بیش از گذشته بوده است. به هرحال مذاکرات با یک تأخیر شش ماهه بوده و این تأخیر سبب به وجود آمدن گمانه‌زنی‌های زیادی درباره آینده مذاکرات شد. برخی نیز با این پرسش مواجه هستند که چرا درحالی که شش ماه تأخیر در مذاکرات صورت گرفت ایران درنهایت شش دور مذاکرات قبلی را پذیرفت و با این رویکرد وارد مذاکره شد. آنچه در شرایط کنونی حائز اهمیت است این است که روند به شکلی جلو برود که مواضع به هم نزدیک و اختلافات کاهش پیدا کند. همین که مذاکره‌کنندگان جدید درنهایت به این نتیجه رسیدند که باید شش دور مذاکرات گذشته را بپذیرد و بر اساس آن مذاکرات را جلو ببرند یک گام مثبت و اساسی در آینده مذاکرات است. امیدوارم کشورهای غربی و آمریکا نیز در مسیر مثبت شدن مذاکرات حرکت کنند و به تعهدات خود عمل کنند. واقعیت این است که از زمانی که آمریکا از برجام خارج شد خسارت‌های زیادی به ایران از نظر اقتصادی وارد شد که ادامه این وضعیت مفید نخواهد بود و باعث خسارت‌های بیشتری خواهد شد. به همین دلیل دو طرف با تعدیل مواضع خود باید به سمتی حرکت کنند که تحریم‌های که علیه ایران اعلام شده برداشته شود.

▶ با توجه به اظهارنظرهای مقامات ایران و آمریکا به نظر می‌رسد برداشته شدن تحریم‌های ایران مهم‌ترین موضوعی است که در دستور کار مذاکرات قرار دارد. آیا شرایط برای تحقق این امر فراهم است؟

از شواهد و قرائن چنین به نظر می‌رسد که آمریکایی‌ها پذیرفته‌اند که تحریم‌های مرتبط با پرونده هسته‌ای ایران را بردارند. البته هنوز اولویت‌های برداشته شدن تحریم‌ها مشخص نشده که در ابتدا کدام تحریم‌ها برداشته می‌شود و پس از آن چه اتفاقی رخ خواهد داد. از سوی دیگر هنوز مشخص نیست که آمریکا به ازای برداشته شدن تحریم‌ها چه درخواستی از ایران خواهد داشت و واکنش ایران به این درخواست چه خواهد بود.اینکه عنوان می‌شود یک کمیته برای برداشته شدن تحریم‌ها تشکیل شده نکته مثبتی است و به مذاکره‌کنندگان برای به نتیجه رسیدن کمک خواهد کرد. در شرایط کنونی افکار عمومی به دنبال پاسخ به این سؤال است که ایران چه سازوکاری برای سنجش اقدامات آمریکا در قبال برداشته شدن تحریم‌ها در نظر گرفته است. به نظر می‌رسد روند مذاکرات به‌خوبی پیش می‌رود و اگر حسن نیتی از سوی آمریکا و کشورهای اروپایی صورت بگیرد احتمال این وجود دارد که در کوتاه‌مدت به نتیجه رسید. هرچند آمریکایی‌ها اصرار دارند که گفت‌وگوها با ایران به‌صورت مستقیم صورت بگیرد اما تیم مذاکره‌کننده ایران بر این باور است که بهتر است گفت‌وگوها به‌صورت جمعی و با حضور دیگر کشورهای عضو برجام صورت بگیرد. البته برخی از کارشناسان بر این باور هستند که از این مرحله باید عبور کرد. واقعیت این است که خروج آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌ها علیه ایران بر عملکرد کشورهای دیگر عضو برجام تأثیرگذار بوده است. به همین دلیل باید مذاکرات رودررو با کشوری که از برجام خارج‌شده و تعهدات خود را انجام نداده صورت بگیرد.

▶ برای گفت‌وگوی رودررو و بی‌واسطه ایران و آمریکا چه پیش‌نیازهایی وجود دارد و درصورتی که این اتفاق رخ بدهد چه پیامدهایی به همراه خواهد داشت؟

حتی اگر گفت‌وگوی رودررو بین ایران و آمریکا رخ بدهد ما نباید فراموش کنیم که این گفت‌وگوها در خلأ صورت نخواهد گرفت. این گفت‌وگوها در فضای بین‌المللی و در راستای کمک به صلح جهانی است. در چنین شرایطی نخستین کشور معترض و متعرض به این گفت‌وگو اسرائیل خواهد بود. برخی از کشورهای عربی منطقه خلیج‌فارس نیز همین وضعیت را خواهند داشت و این احتمال وجود دارد که در روند مذاکرات کارشکنی صورت بگیرد. از سوی دیگر این احتمال وجود دارد که برخی از گروه‌های سیاسی داخل آمریکا نیز در روند مذاکرات سنگ‌اندازی کنند و فضا را سنگین کنند تا تصمیم‌گیری برای مقامات دو کشور سخت شود. در چنین شرایطی مذاکرات نیازمند ظرافت‌هایی است که باید از سوی مذاکره‌کنندگان اعمال شـود تـا احتمال به نتیجه رسیدن مذاکـرات افـزایش پیدا کند. مذاکره‌کنندگان ایـران بایـد از حساسیت‌های محیط پیرامونی با ظرافت عبور کنند و اجازه ندهند اتفـاقات و فشارهایی که از بیـرون مذاکـرات صورت می‌گیرد بر ماهیت مذاکرات تأثیر منفی داشته باشد.

> خوشحالم که مقامات دولت درنهایت به یک جمع‌بندی عقلانی از وضعیت ایران در عرصه داخلی و بین‌المللی دست پیدا کرده‌اند و به این نتیجه رسیده‌اند که با مذاکره باید زمینه برداشته شدن تحریم‌های ایران را به وجود بیاورند

▶ پذیرش محتوای شش دور مذاکرات گذشته از سوی ایران یک اقدام هوشمندانه بود. در چنین شرایطی چه تغییری در رفتار آمریکا برای برداشـته شدن تحریم‌ها رخ خواهد داد؟ آمریکا چه درخواسـت‌هایی از ایران خواهد داشت تا تحریم‌ها را بردارد؟

آمریکا تاکنون درخواست‌هایی داشته‌اند که یکی از آنها این بوده که مدت تحریم‌ها را طولانی‌تر و وسیع‌تر کنند و برخی از بندهای تحریم‌ها را با محدودیت‌های بیشتری مواجه کنند. از سوی دیگر موضوع برجام ۲ مطرح شد که این درخواست‌ها از سوی ایران رد شد. قرار نیست در دستور مذاکرات نیز قرار داشته باشد. ایران در قبال تحریم‌هایی که آمریکا اعمال کرده اقداماتی را انجام داده و سطح غنی‌سازی خود را افزایش داده است. در شرایط کنونی آمریکا خواستار این است که سطح غنی‌سازی ایران دوباره به حالت قبل یعنی پس از برجام سال ۲۰۱۵ برگردد

> آمریکا تاکنون درخواست‌هایی داشته‌اند که یکی از آن‌ها این بوده که مدت تحریم‌ها طولانی‌تر و وسیع‌تر کنند و برخی از بندهای تحریم‌ها را با محدودیت‌های بیشتری مواجه کنند. از سوی دیگر موضوع برجام ۲ مطرح شد که این درخواست‌ها از سوی ایران رد شد. قرار نیست در دستور مذاکرات نیز قرار داشته باشد

▶ در روزهایی برگزاری مذاکرات رئیس‌جمهور با تماس تلفنی با امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه و همچنین دادن اطمینان به کشورهای غربی مبنی بر اینکه اگر تحریم‌های ایران برداشته شود ایران به همه تعهدات خود عمل خواهد کرد تلاش کرد فضای مذاکرات را اطمینان‌بخش کند. مهم‌ترین هدفی که رئیسی در مذاکرات دنبال می‌کند، چیست؟

فعالیت رئیس‌جمهور در زمان مذاکرات و رایزنی با رهبران کشورهای اروپایی اقدام مثبتی است که از سوی آقای رئیسی صورت گرفته است. شرایط بین‌الملل و مذاکرات هسته‌ای ایجاب می‌کند که رئیس‌جمهور حضور فعال‌تر و حساب‌شده‌تری در عرصه بین‌المللی داشته باشد و تلاش کند با رایزنی با رهبران کشورهای مختلف و به‌خصوص کشور درگیر برجام شرایط برای رسیدن به یک توافق مناسب فراهم کند. قبل از فعالیت‌های اخیر رئیس‌جمهور نیز ایشان با شرکت در اجلاس سران اکو تلاش کرد زمینه‌های حل اختلافات منطقه‌ای را به وجود بیاورد و زمینه را برای توافق احتمالی ایران در برجام ایجاد کند. بدون تردید این فعالیت‌ها سیگنال‌های روشنی به اعضای برجام خواهد داد و شرایط را تسهیل خواهد کرد. به هرحال فرانسه کشور مهمی در بین کشورهای اروپایی است و همراه کردن این کشور با مواضع ایران می‌تواند کمک زیادی به تسریع روند مذاکرات کند. بنابراین وجود در روزهای گذشته شاهد شیطنت‌هایی از سوی انگلیس بودیم. همزمان با سفر هیأت مذاکره‌کننده ایرانی به وین اقداماتی از جمله صدور بیانیه مشترک با مقامات اسرائیل حرکت زشتی بود که از سوی انگلیس صورت گرفت و نشانه‌ای از حسن نیت و دوستی در آن وجود نداشت. به همین در کنار رایزنی و مذاکره با کشورهایی مانند فرانسه باید مراقب شیطنت‌های کشورهایی مانند انگلیس نیز بود. هدف اصلی انگلیس از این شیطنت‌ها نیز اعمال فشارهای سیاسی و تبلیغاتی بر ایران در آستانه آغاز مذاکرات وین بود.

> آمریکا تاکنون درخواست‌هایی داشته‌اند که یکی از آن‌ها این بوده که مدت تحریم‌ها را طولانی‌تر و وسیع‌تر کنند و برخی از بندهای تحریم‌ها را با محدودیت‌های بیشتری مواجه کنند. از سوی دیگر موضوع برجام ۲ مطرح شد که این درخواست‌ها از سوی ایران رد شد. قرار نیست در دستور مذاکرات نیز قرار داشته باشد

▶ کادر وزارت خارجـه و گروه مذاکره‌کننده ایران که در گذشته از جملـه منتقدان برجام بودند امروز به این نتیجه رسیده‌اند که با احیای برجام باید تحریم‌های ایران برداشته شود. این تغییر دیدگاه چرا به وجود آمده و چه پیامدهایی به همراه خواهد داشت؟

خوشحالم که مقامات دولت سیزدهم درنهایت به یک جمع‌بندی عقلانی از وضعیت ایران در عرصه داخلی و بین‌المللی دست پیدا کرده‌اند و به این نتیجه رسیده‌اند که با مذاکره باید زمینه برداشته شدن تحریم‌های ایران را به وجود بیاورند. بدون تردید این عقلانیت که ناشی از درک واقعیت‌های موجود در جامعه ایران و فشار زندگی به مردم است درنهایت به نتیجه مطلوب می‌رسد. در این زمینه همه کسانی که دلسوز کشور هستند از این عقلانیت حمایت خواهند داد تا وضعیت موجود تغییر کند. آثار تحریم‌ها در وضعیت کشور و زندگی مردم مشهود بوده و زمینه مشکلات زیادی را به‌وجود آورده است. کسانی که منکر پیامدهای تحریم‌ها بودند و یا آن را به شکلی تفسیر می‌کردند که تحریم‌ها پیامدهای مثبتی به همراه خواهد داشت امروز باید دیدگاه‌های خود را تغییر بدهند و واقعیت‌های جامعه را درک کنند. شرایط امروز به شکلی است که باید با رویکرد عقلانی و اصلاح وضعیت اقتصادی مردم فشارهایی که روی مردم وجود دارد را کاهش داد و یا از بین برد. ما باید به وجود آمدن عقلانیت در تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای را به فال نیک بگیریم و تا زمانی که تصمیمات جنبی عقلانی و در راستای منافع ملی قرار دارد باید از این تصمیمات حمایت کرد. مهم نیست چه کسی مذاکره می‌کند و یا مذاکرات را به نتیجه می‌رساند و بلکه نکته مهم این است که تحریم‌های ظالمانه که پیامدهای منفی زیادی برای کشور و مردم داشته برداشته شود تا فشار از زندگی مردم برداشته شود. در این زمینه باید از رقابت‌های جناحی پرهیز کرد و با حمایت از دولت زمینه را برای رشد و توسعه کشور فراهم کرد.

▶ مدت‌ها صحبت از تشـکیل حـزب فراگیر اصلاحات می‌شود، شما فکر می‌کنید تا چه اندازه تشکیل این حزب قابل تحقق است؟

یکی از گزینه‌هایی که مطرح می‌شود این است که احزاب موجود در جریان اصلاحات با همدیگر ویژگی یک حزب را دارند و اغلب صنفی هستند جوانان، زنان، پزشکان و... همه اینها نشان می‌دهد که صنف هستند و اینها نشان می‌دهد که جریان اصلاحات تا حالا توانسته‌اند روی پای خود بایستند و ساحت سیاست کشور را مدیریت کنند همین جریان اصلاحات است. نشان می‌دهد جریان اصلاحات به‌خصوص با ملاحظات و فلسـفه و رویه‌ای که دارد (تاکید می‌کنم رویه‌اش همچنان باید خرد جمعی و مشارکت همه بخش‌ها باشد) و به مفهوم واقعی کلمه ارتباط با خواست و نیاز و مطالبات جامعه را فراموش نکند و همواره به دنبال راه‌حل‌های بهتر و مخالف درجازدن و ماندن در وضع موجود باشد. اگر چنین ویژگی‌هایی را در دیدگاه‌ها و رفتارش در حوزه فکری، اقتصاد، امنیت و... به روز کند تصور می‌کنم مجدداً صحنه گردان فضای سیاسی کشور باشد.

▶ مدت‌ها صحبت از تشـکیل حـزب فراگیر اصلاحات می‌شود، شما فکر می‌کنید تا چه اندازه تشکیل این حزب قابل تحقق است؟

یکی از گزینه‌هایی که مطرح می‌شود این است که احزاب موجود در جریان اصلاحات با همدیگر ویژگی یک حزب را دارند و اغلب صنفی هستند جوانان، زنان، پزشکان و... همه اینها نشان می‌دهد که صنف هستند و اینها نشان می‌دهد که جریان اصلاحات تا حالا توانسته‌اند روی پای خود بایستند و ساحت سیاست کشور را مدیریت کنند همین جریان اصلاحات است. نشان می‌دهد جریان اصلاحات به‌خصوص با ملاحظات و فلسـفه و رویه‌ای که دارد (تاکید می‌کنم رویه‌اش همچنان باید خرد جمعی و مشارکت همه بخش‌ها باشد) و به مفهوم واقعی کلمه ارتباط با خواست و نیاز و مطالبات جامعه را فراموش نکند و همواره به دنبال راه‌حل‌های بهتر و مخالف درجازدن و ماندن در وضع موجود باشد. اگر چنین ویژگی‌هایی را در دیدگاه‌ها و رفتارش در حوزه فکری، اقتصاد، امنیت و... به روز کند تصور می‌کنم مجدداً صحنه گردان فضای سیاسی کشور باشد.

▶ مدت‌ها صحبت از تشـکیل حـزب فراگیر اصلاحات می‌شود، شما فکر می‌کنید تا چه اندازه تشکیل این حزب قابل تحقق است؟

یک طرف دیگر هم اصلاح‌طلبان با تنوع خودشان هستند. در آمریکا هم ملاحظه کنید همین طور اسـت بالاخره همه جمهوریخواه‌ها و دموکرات‌ها یک دیدگاه ندارند. این تجربه در کشورهای مختلف است و ما هم باید کم کم به این سمت و سو حرکت بکنیم.

▶ آقای رئیسی شعار دولت فراجناحی دادولی در عمل حتی در سطوح میانی هم از مدیران فقط یک طیف خاص استفاده کرد. تحلیل شما چیست؟

دولت فراجناحی را شوخی تلقی کنید. جریانی که برای روی کار آوردن این دولت این همه هزینه ایجاد کـرد اجازه نمی‌دهد که این اتفاق رخ دهد. در جایی که آقای لاریجانی را با آن سوابق رد صلاحیت می‌کنند، می‌شود انتظار داشت بخشداری از اصلاحات سر کار بماند؟ اگر چنین قصدی داشـتند چرا چنین مسیری طی شد، راه‌های که هزینه‌تری هم بود و خیلی‌ها برآورد می‌کردند بدون این اقدامات رای لازم را به دست نمی‌آوردند. رای آقای رئیسی یک پارچه نبود و من فکر می‌کنم از جوانان انقلابی تا کسانی که می‌گفتند در یکدستی چه رخ می‌دهد را در بر می‌گرفت. یکدست شدن باعث می‌شود واقعیت میدان زندگی مردم دیده شود و با واقعیت کنار بیایند. استفاده از اصلاح‌طلبان هم بیشتر شوخی تلقی می‌شود.

▶ عملکرد دولت را در این مدت که از شروع کار آن گذشته است، چگونه ارزیابی می‌کنید؟

هنوز زود است؛ با این حال در حوزه انتصابات متاسفانه حرف و بحث زیاد است. تکانی که می‌شنویم بحث فامیل، داماد و منصوبین که اگر اصلاح نشود، این یک اشکال در انتصاب‌هاست. در کنار این انتصاب‌ها بحث برانگیز ادعایی که اکنون مطرح می‌شود این است که اصول‌گرایان می‌گویند تاکنون مدیریت دست آنها نبوده است و طبعتا نیرو‌هاتو از نظر سطح علمی و نه از نظر تجربی و حضور در صحنه به گفته خودشان برتر از جریان اصلاحات نیستند. هرچند ما این حرف را قبول نداریم (اینها همه جا بودند از دولت آقای موسوی مرحوم عسگرولادی، ال اسحاق و...) چون می‌خواهند همه اشکالات را متوجه جریان مقابل کنند. از نظر کیفیت مدیران (ســطح تحصیلات و تجربه) خودشان معتقد هستند که به پای جریان مقابل نمی‌رسد. در حوزه عملکردی در هر کدام از صحنه‌ها مثال بزنیم مانند صحنه خارجی که مذاکرات برجام شروع شده اسـت به نظر ما همین که آقای رئیسی شجاعانه شـروع کرد و گوش به حرف برخی تندروها نداد که در واقع شـاید دلشان بخواهد این فضا امنه پیدا کند و کلسیان تحریم ادامه این روند را ترجیح بدهند. همین که ولو با تاخیر مذاکرات را شروع کرد، مثبت است. در حوزه داخلی گرچه واقعیت این است که مشکلات اقتصادی کشور به این سادگی نیست که با راحل‌های دستوری رفع شود ولی امیدواریم همین کاری که در بحث از ۴۲۰۰ (که البته مجلس محاذ شد و می‌توانست در این شرایط شوکی وارد کند) شد البته حذف آن کار درستی است ولی انتخاب زمان آن در این شرایط التهاب و شرایط سخت ارزی علی الگاعده فعلا زمان مناسبی برای این کار نیست لذا در کارهای اقتصادی بالاخره این نشست‌هایی که با کارشناسان اقتصادی به شرط ادامه داشتن و توجه به نظریات کارشناسی خوب است. الان فصل بوجحه است و خواهیم دید بودجه را چه کار خواهند کرد به خصوص در بخش مصارف (بخش درآمدها متاسفانه مشکلات اساسی دارد نفت تحریم است، سرمایه گذاری خارجی مسدود است و...) هنوز اتفاق مهمی در حوزه اقتصادی نیفتاده است و باید بیشتر منتظر باشیم و ببینیم که چه خواهد شد. بالاخره جهان عوض شده جای خود را به یک ضرورت اجتناب ناپذیر می‌دهد. بالاخره واقعیت جامعه همین است دو تا حزب هرچند اسما حزب نیستند یک طرف اصولگرایان با تنوعی که دارند و به نظر می‌آید یکی از گزینه‌هایی که بدون پشتوانه حاکمیت تا حالا توانسته‌اند روی پای خود بایستند و ساحت سیاست کشور را مدیریت کنند همین جریان اصلاحات است. نشان می‌دهد جریان اصلاحات به‌خصوص با ملاحظات و فلسـفه و رویه‌ای که دارد (تاکید می‌کنم رویه‌اش همچنان باید خرد جمعی و مشارکت همه بخش‌ها باشد) و به مفهوم واقعی کلمه ارتباط با خواست و نیاز و مطالبات جامعه را فراموش نکند و همواره به دنبال راه‌حل‌های بهتر و مخالف درجازدن و ماندن در وضع موجود باشد. اگر چنین ویژگی‌هایی را در دیدگاه‌ها و رفتارش در حوزه فکری، اقتصاد، امنیت و... به روز کند تصور می‌کنم مجدداً صحنه گردان فضای سیاسی کشور باشد.

عکس: آرمان ملی/ فاطمه فتاحی

سیدمحمود میرلوحی در گفت و گو با «آرمان ملی»:

نوعی بازسازی در جریان اصلاحات درحال شکل‌گیری است

▶ اصلاح‌طلبان می‌توانند صحنه‌گردان فضای سیاسی کشور شوند

▶ اصلاح‌طلبان در وضعیت رصد شرایط قرار دارند

▶ دولت فراجناحی را باید شوخی تلقی کرد

آرمان ملی: بر مدیریت کلان کشور هستیم، چنین وضعیتی طبیعتا فرصت مناسبی برای جبهه اصلاحات است تا با بازنگری در ساختار و شعارهایش بار دیگر پشتوانه مردمی خود را به دست آورد و با این پشتوانه وارد رقابت‌های انتخاباتی در سال‌های آتی شود. این در حالی است که هنوز اصلاح‌طلبان به نقد درونی و آسیب شناسی نپرداخته‌اند و باید دید بعد از رد صلاحیت اصلاح‌طلبان به نقد خود خواهند پرداخت. در این راستا برای تحلیل شرایط اصلاح‌طلبان، بازسازی و انسجام درونی و چشم انداز تشکیل حزب فراگیر اصلاحات «آرمان ملی» با سیدمحمود میرلوحی فعال سیاسی اصلاح‌طلب و عضو حزب اتحاد ملت به گفت و گو پرداخته است که می‌خوانید.

▶ روند بازسازی و سیاست ورزی در جریان اصلاح‌طلبان را بعد از انتخابات ۱۴۰۰ چگونه ارزیابی می‌کنید؟

شرایط کرونایی مانع از نشست‌ها و جلسات است. برخی از احزاب نشسـت‌ها و کنگره‌های خود را به صورت مجازی برگزار کرده‌اند و مشغول کار و فعالیت هسـتند و برخی دیگر فعالیت خاصی نداشته‌اند. جبهه اصلاحات بعد از دو انتخابات ۱۳۹۸ و ۱۴۰۰ و ارادهای که برای حذف اصلاحات و اصلاح‌طلبان شکل گرفت (از ریاست جمهوری تا شوراهای شهر و روستا) به وسـیله نظارت استصوابی که هر روز هم چتر آن گسترده می‌شـود. جریان اصلاحات به نوعی منتظر است تا ببیند این ارادهای که تصمیم به این کار گرفت و این هزینه را به کشور، نظام و فضای سیاسی تحمیل کرد بالاخره اهداف پنهان آن یا برآورد آن چه بود که تصمیم به چنین کاری گرفت. ما در شرایطی بودیم که هم در صحنه بین‌المللی و منطقه‌ای و هم در مسـائل داخلی نیاز به اجماع داریم و باید همه با هم باشـیم و همکاری کنیم. چالش‌هایی که در کشور اسـت نیازمند تفاهم ملی، گفت و گوی ملی و تفاهم ملی دارد و اگر قرار باشـد که نیروهای سیاسی تقسیم بندی و مرز بندی بشود کشور با مشکلات مواجه می‌شود. شاهد مشکلات و چالش‌ها در حوزه‌های آب، خشـکالی، اشتغال، آسیب‌های اجتماعی و... هسـتیم اگر همه با هم تفاهم کنند ممکن اسـت کشور آن هم به کندی بتواند موانع را برطرف کند ولی این موانع و مشکلات مزمن و کهنه شده است و متاسفانه عمق و گسـترش آن زیاد شده است. به هر حال احزاب فعلا مشغول است تا ببینند هدف و ارادهای که مجلس، قوه قضائیه و دولت و سایر بخش‌ها را یکسـت کرده‌اند، چه بوده اسـت. اصلاح‌طلبان منتظر هسـتند از یک طرف شرایط کشور، پیچیدگی‌های مسائل و چالش‌ها و لیر چالش‌ها، انتظارات و توقعات مردم و جامعه و اقشار مختلف، گیر و گرفت‌ها و اختلافی که در ساختار تصمیم گیری کشور شکل گرفته را مشاهده کند، هرچند جریان اصولگرایی به تعبیر امروزی انقلابی و جوانان انقلابی اعتقاد دارند ما هیچ مشـکلی نیست و هر روز یک موفقیتی را پشت سر می‌گذاریم و آمریکا هم منطقه را ترک کرده و دیگران هم نمی‌توانند مانع و مزاحمتی برای کشور ما درست بکنند و به همین دلیل همه چیز را یکدست کرده‌اند تا همصدا شوند تا بتوانند سرود وحدت و پیشرفت جریان خودشان را بخوانند. اما بر حال همین واقعیت‌های جامعه اسـت که می‌بینیم که طبقه متوسط ضعیف‌تر می‌شـود. لذا اصلاحات فعلا رصد می‌کند تا مبادا حضرات یک وقت بگویند چوب لای چرخ می‌گذارید و مانع تراشی می‌کنید. الان فعلا بیشتر سکوت،